

“ЗНАЧНАСЦЬ РАДКА ВЫМЯРАЕЦЦА ЛЁСАМ ПАЭТА...”

Да 85-годдзя з дня нараджэння Івана Чыгрына

Іван Пятровіч Чыгрын – літаратуразнаўца, крытык, паэт – нарадзіўся 10 красавіка 1931 года ў вёсцы Чамяры Слонімскага раёна ў сялянскай сям’і. Скончыў філалагічны факультэт БДУ (1955), працаваў настаўнікам у Дзераўноўскай сярэдняй школе, завучам у Яварскай сярэдняй школе Дзятлаўскага раёна, настаўнікам у Кракоцкай сярэдняй школе. Вучыўся ў аспірантуры пры Інстытуце мастацтвазнаўства, этнаграфіі і фальклору Акадэміі навук Беларусі. З 1961 года быў навуковым супрацоўнікам Інстытута літаратуры імя Янкі Купалы Акадэміі навук Беларусі.

У друку выступаў з літаратурна-крытычнымі артыкуламі і рэцэнзіямі з 1959 года. Аўтар кніг «Станаўленне беларускай прозы і фальклор: Дакастрычніцкі перыяд» (1971), «Проза «Маладняка»: Дарогамі сцвярджэння» (1985), «Крокі: Проза «Узвышша» (1989). З’яўляецца сааўтарам кніжкі «Беларуская літаратура і праблемы сучаснасці» (1978), аўтарам асобных

раздзелаў «Истории белорусской советской литературы» (1977), «Гісторыі беларускай савецкай літаратуры» (1981). Выступаў у друку і з вершамі. Выдаў 8 кніг паэзіі. Пераклаў паасобныя творы Ф.Цютчава, У.Сыракомлі, Я.Лучыны на беларускую мову. Склаў «Выбраныя творы» Ядвігіна Ш. (1976) і зборнік «Веснаход» (апавяданні «Маладняка», 1987).

Зрабіў Іван Чыгрын для гісторыі беларускай літаратуры нямала. У адным з філасофскіх роздумаў Іван Чыгрын сказаў, што “жыцця нічым не заменіш. Таму — жыць!” Іван Пятровіч жыў шчыра і светла, спакойна і ціха. Ён пісаў, бо добра ведаў, што “значнасць радка вымяраецца лёсам паэта...”.

З паэтычнай спадчыны Івана Чыгрына

Не люблю капацца
У душы уласнай.
Не люблю здавацца
Бедным ды няшчасным.
Не аб тым спяваю,
Не аб гэтым дбаю.
Я Айчыну маю.
Айчыне спяваю.

Скранецца ж пэўна наша справа з месца,
Калі народ увесь ў яе ўпражэцца.
Браты мае, не падаць толькі духам.
Паперадзе ісці, а не за рухам.

Не вінавацьце іх у няшчырасці,
У іх недзяржаўным кантэксце.
Яны не з прорвы ўзяліся вывесці.
У прорву ўзяліся завесці.

Пасяджу. Пасумую.
Пагляджу. Патанцюю.
Не, паеду. Пабуду.
Трэба быць сярод людю.
Спраўна моладзь вальсуе.
Спраўна песні спявае.
Працягну ім руку я,
Маладосць прывітаю.
Баба плача ў хусцінку!..
Да слязы я не дужа.
Яны з “Несцеркам” дружаць,
Яны ставяць “Паўлінку”.
Кажаш, голас нямоглы.
Сведчыш, ногі не тыя.
Зразумела, аблогі
Былі чыста крутыя.
Сам Лявон ў карагодзе
Там з Лявоніхай ходзе.
Чорта водзяць за рогі.
Мішка ходзіць на задніх, —
На гулянне з бярлогі
Паднялі раннем раннім.
Не маё гэта шчасце
Адзіноты напасце.
Трэба быць сярод людю.
Я паеду, пабуду.

brest-railib.by